

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 72 ANULU XXI.

Sabiu, in 618 Septemvre 1873.

Telegrafulu ese de doue ori pre septemana: Dumineca si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditiunea foiei pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra expeditiunea. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celealte parti ale Transilvaniei s. pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru int'a 1 ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'a ora cu 5 1/2 cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Dupa unu telegramu alu foiei de aici „Herm. Ztg.“, nrulu de Leni, deputatiunea congressului nostru a avutu primire buna la ministeriulu reg. ung. in Pest'a. Dupa altulu din nrulu de Mercuri, deputatiunea a fostu bine primita in Vien'a si ave' a fi primita si la curte. Intarirea alegerei Metropolitulu este cá sigura.

Mazuraniici fostulu cancelariu de curte alu Croatiei este denumitu baau alu Croatiei.

La independintia Romaniei.

Se aréta uneori unu nooru micu si in departare si preste tota asteptarea din acel'a se nasce viscolulu ce intuneca totu orizontulu.

Este unde-va vre-unu nooru pre orizontulu politicu? Nu este. Suntu inse ore-care iudicie diurnalistice despre schimbarea ce are sa se face in sudostulu Europei, cu alte cuvinte: se pare a se fi apropiatu tempulu pentru resolvirea cestiunei orientali. Naturalu lucru dara, deca de resolvirea ac'est'a se asociaza idei, cari suntu neincungiarabile, idei de viscoli cari potu sa intuneca orizontulu. Si mai naturalu inse deca din incidente de aceste se nasce discussiuni relative la unele parti a poporeloru ce suntu chiamate a lua parte la cestiunea orientale. O astfelu de discussiune este in tempulu celu din urma „independintia tieriloru dela Dunarea de josu, Romani'a si Serbi'a“.

In numerulu trecutulu sub rubr. „revist'a diurnalistica“ amu avutu ocaziune sa punemu inaintea publiculu cetitoriu cuprinsulu unui articulu publicatu in „Allg. Ztg.“ din „Augsburg“ despre Romani'a si reflexiunile unui diurnalu din Bucuresci asupr'a lui si asupr'a independintiei romane atinse in acelu articulu. Reflexiunile, ori oatu este articulu din „Allg. Ztg.“ de favorabilu Romaniei, esprimu temerea unei curse, pentru ca se dice acolo ca este de a se aduce in combinatiune cu unele incercari de pre la 1869 de a uni Romani'a cu Ungari'a; pentru ca ide'a independintiei este esita din cabinetulu din Berlinu si aprobata si recomandata de dlu Andrassy.

Suntu si alte reflexiuni de felulu acest'a in alte diurnale seriose precum este „La Roumanie“, carea intr'unu articulu „La question d'orient“ desfasura pre largu pusetiunea romaneloru si a serbiloru si aréta cari potu fi tendintiele Austro-Ungariei la deslegarea cestiunei orientali si din premisele istorice deduce, ca Austro-Ungari'a nu pote fi noi astadi sincera câtra tierile si poporele orientali.

Deca s'aru fi ventilatu cestiunea independintiei Romaniei d. e. indata dupa suirea lui Carolu I. pre tronu, seu chiaru si mai nainte, in press'a Europei occidentale, pote ca nu se aflá niminea sa traga la indoiela sinceritatea Europei. Ba, dupa cum ne aducemu aminte, togm'a suirea lui Carolu pre tronulu romanescu se esplicá de multi cá unu ce identicu cu independintia din simpl'a cauza, ca ac'est'a, cá principe din o familia inrudita cu doue dinastie mari, nu va pote sa fia indelungu tempu vasalulu unei imperatie ce se pregatesce a apune. Acum ca ea se pune pre tapetu astadi si ca moralmente se vede spriginita de o putere vecina, carea mai nainte era ostila Romaniei, este considerata de cursa, de celu mai amenintatoriu periculu pentru esistintia tieriloru dela Dunarea de josu.

Condit'a unui statulu din trecutulu judecata fara de impregiurările faptice din presentulu duce totu deun'a la conclusiuni neadeverate. Conte Andrassy d. e. si alti multi, cari astadi suntu in functiuni inalte in Austro-Ungari'a, scimu ca au foto condamnatu la morte, la inchisori grele si asiá mai departe; astadi inse deca suntu, acolo unde suntu nu va dice nimenea ca li s'au pusu numai curse pentru cá sa-idauca la perirea loru.

Suspiciunea deca 'si face unde-va asiedimentu impedece tota activitatea si prin ac'est'a vietia.

Atunci nu mai trebuiescu inimici cari sa surpe, se strice, pentru ca inamiculu celu mai mare 'lu porta individulu seu poporulu, deca e vorba de unu poporu, in sinulu seu, prin urmare porta in sinulu seu si stricaciunea sea.

Tierile dela Dunarea de josu trebuie sa aiba in vedere ca suntu destinate pentru o vietia noua. Ele suntu in prim'a linia midilociorele culturai in partile sudostice ale Europei tienute in intanerecu inca de stagnatiunea islamismulu. Deca voru cuprinde din vreme misiunea loru si voru lucra din tote poterile pentru dens'a, tote temerile, fia acele si fundate, voru cadé de sine. Au nu suntu destule esemple in istoria mai noua, din cari se potu vedé cum congressulu din Vien'a dela 1815 au concesu staturi independente, cari semenau mai multu o ironia de independintia si din ironia s'au desvoltatu statulu celu mai seriosu din diu'a de astadi! Piemontulu seu regatulu Sardiniei sta tescuitu intre staturi mari si intre staturi cari se nisuiu spre inghitirea lui. Astadi vedemu pre Victoru Emanuelu, carele din regele Piemontulu a devenitu regele peninsulei apenince, alu Italiei intregi nu pentru ca a suspionatu intentionile staturiloru vecine, ci pentru ca in sinulu piemontulu au fostu barbati cari au lesatu suspiciunările la o parte, s'au pusu pre lucru, au regulatu societatea statulu in marginile cele anguste incatu au fostu unu simburu, unu modelu pentru Itali'a intréga. Si de alta parte, cu tote ca a devenitu asiá si inca dupa cum scimu pre contulu tieriloru monarchiei nostre, au suferitu ac'est'a din urma ce-va in autoritatea ei? n'a remasu ea si astadi o putere de prim'a ordine! Ba ce e mai multu, astadi regele Victoru se afla óspele Imperatulu si regelui Franciscu Iosifu si relationile intre regatulu celu nou alu Italiei si intre imperiulu celu vechiu alu absburgiloru suntu de asiá incatu mergu mana in mana aceste doue staturi in cestiuni europene, si pote voru merge chiaru si in cele ce privescu cestiunea poporeloru din sudostulu Europei.

Dovéda dara ca puterea de vietia a staturiloru de ori ce ordine oblesce chiaru si referentie ingrecate de suspiciuni, vitalitatea loru le egaliseza respectulu si le apropia interesele si prin urmare le deschide calea spre conlucrare.

Conducetorii romaneloru din Romani'a trebuie sa scie ca, cându unu statulu, fia si cá alu Romaniei, geografice bine seu situatu, totu asiá si politicesce, si-a fipsatu unu scopu salutaru pentru societatea omenesca elu devine o necesitate pentru dens'a. Cá atare va gasi in moralitatea scopulu seu o sciintia de sine, care i va dá cá Elvetiei, cá Belgiulu curagiulu de a alergá la hotare cându 'lu va amenintia cine-va, dara va gasi si spriginulu generalu alu celorlu-lalte puteri.

Deca este vorb'a de independintia tieriloru dela Dunarea de josu, suntemu de parere, ca aceea sa nu se desbata din punctu de vedere alu simtiemintelor, ci din real'a desvoltare a lucruriloru din trecutulu si presentulu.

In trecutulu pote a fostu interesele staturiloru vecine cá sa imparta Romani'a si Serbi'a, astadi pote fi ca sa le sustiena. In trecutulu tierile aceste ofereau putienu interesu realu veciniloru astadi potu oferu multu interesu, dara potu si impune prin desvoltarea vietiei loru proprie.

Cea mai sigura garantia a unui statulu este dara activitatea factoriloru celu constitue. Ac'est'a au sa caute a-si face toti datori'a si in atare casu aspiratiunile cele rele si deca aru fi s'aru sfermá de stancile puterei vitale ale statulu. Independintia dara nu pote fi cursa, inse ea trebuie sa fia acompianata de intielepciunea receruta de misiunea culturale a occidentulu européanu.

Confederatiunea orientala.

Un'a din faptele cele mai insemnate ale politicei otomane dela venirea lui Mihdat-Pasi'a la postulu de mare viziru, — politica care a continuatu dupa caderea acestui'a, — este apropierea guvernulu turcescu de acel'a alu greciloru. Multi ómeni 'si imagina ca ac'esta politica este o mare lovitora data Rusiei; „Currier d'Orient“ plange orbirea celorlu ce credu astfelu. Iubirea ce deodata grecii au aretatu pentru osmani, dice ac'esta foia, n'a avutu altu scopu decatu de a impedece constituirea comunitátei bulgare; ei speru prin patriarchulu din Fanaru sa restabileasca stapanirea loru seculara asupr'a celorlu 6 milioene de bulgari; dara ca ei facu unu calculu reu, de care voru fi totu ei insielati prin forti'a lucruriloru. Cátu despre scopulu ce si-a propusu Port'a, si despre rezultatulu ce va obtiené, „Currier d'Orient“ dice ca nu este destulu de liberu pentru a-si spune opiniunile sele. Inse cá sa arete avantajele ce potu castigá grecii din ac'esta apropiere cu turcii, acestu diurnu publica unu estrasu dintr'o scrisóre tramisa de unu grecu din Athen'a la unulu din principalele organe ale presei straine.

Eata acelu estrasu:

„... Germani'a nu face mai multu decatu Rusi'a pentru populatiunile care tienu la libertatea loru. Noi nu voimu nici civilizatiunea loru nici puterea loru; scimu prea bine sórtea ce ne reserva, in diu'a in care s'aru introduce la noi.

„Multamita intrigiloru Austriei si Rusiei, noi suntemu astadi in adevera nisce frati inamici. Agentii acestoru doue puteri au semenatu ur'a si discordia intre greci si slavi, intre romani si greci, intre serbi si turci. Romani ne urescu fara cuventu; noi nu iubimu pre bulgari care si ei ne dau in schimbu ur'a cu usura.

„Tote aceste certe si divisiuni voru dá profitu veciniloru nostri numai, a cáraru desinteresare amu avutu de atátea ori ocaziune a o admirá! Cându ne vomu slabi intre noi prin certele nostre intestine, vomu deveni facilu préd'a celui dintáiu venit. Reoniti, nu vomu avé sa ne tememu de oimenea. Helenii, romani, bulgarii, serbii, pre lánge care trebuie sa adaugemu si pre turci, ce nu-i putemu, fara a radica indignarea lumei civilizate, sa cogetámu a-i tramite in Asi'a, suntu bravi, curagiosi. Suntu destule midilóce pentru a se organizá si pentru a se apera la nevoia, fara a puté vre-odata sa devina o... sa dícu cuventulu?... o confederatiune agresiva.

„Din nefericire n'amu ajunsu inca acolo, cea mai mare parte din aceste bogate tieri suntu inca confundate in barbaria si populatiunile ignorate ce locuescu in trensele suntu naive si lesne de insielatu. Cu tote acestea, deca Europ'a orientale nu se transforma mai eurenta seu mai tárdlu in confederatiune, ea este destinata a ingrasiá imperiele famililoru Romanoff si Habsburg! (?!? Red.)

„Dicu Europ'a orientala, cáci aru fi o nebunia de a voi sa intielegemu in ac'esta confederatiune pre musulmani, supusi sultanulu, ai Asiei si ai Africei. Aceste popore nu au venit in contactu cu noi; ele au alta civilizatiune si alte credintie; turcii din Europ'a au amestecatú sángele loru cu ala nostru; mai multi din ei, precum in Cret'a si in Albani'a, nu suntu decatu greci convertiti la mahometanismu.

„Turcii din Europ'a potu dara sa faca parte din confederatiunea orientale; ei suntu putienu formati in obiceiurile Europei. Nimicu nu i-aru impedece de a-si pastra posesiunile din Asi'a. Austri'a si Prusi'a faceau parte din antic'a confederatiune germanica pentru o parte numai din teritoriulu loru; cu multe modificári, pre care esperientia le crede necesari, aru trebui sa se constitue confederatiunea orientale pre nisce base analoge.

O sa fiu acusat de utopia; dara voia repetá ne-
contentu ca pentru orientu nu esista scapare de-
cátu in confederatiune!

„Intr'un'a din precedentele mele scrisori, ve
vorbiu de apropierea ce s'a facutu intre turci si
greci. Acésta apropiere n'a surprinsu aici pre ni-
meni; nici unu diuaru n'a radica vocea spre a
protestá; ortodocsii nu s'au scandalisatu afládu ca
crucea salvatorelui erá sa straluce pre peptulu des-
cendentului lui Mahometu alu II. Din contra mai
tôte diuariile din Athen'a au vorbitu despre nóuele
relatiuni de amicitia cu vechii nostri inamici fára
sa fáca cea mai mica alusiune la trecut.

„Diuariile s'au marginitu a remarcá ca inte-
resulu orientului cere o stringere cordiale intre greci
si turci, si ca trebuie sa se invite si cele-lalte po-
póre sa intre pre aceeași cale. De alta parte diua-
riile din Constantinopole mai alesu acelea redactate
in limb'a turcesca si oficióse dícu, ca Turci'a au fostu
totu asiá de amabile cá si confratii lor din Athen'a.
Pres'a din tier'a acésta a vedutu in actulu regelui
Georgiu conferindu fratelui seu Sultanulu crucea
mare a salvatorului, unu actu de inalta politica cu
care s'au unitu cu deseversire.“

Cum se vede aci, scopulu scriitorului elenu
este de-a se formá o confederatiune orientala, in
care se intre si turcii din Europ'a.

„Courrier d'Orient“ se teme de acésta con-
federatiune; nu intielegemu inse pentru ce! Se
teme óre de predominarea greciloru preste bulgari?
Dara cum póte o natiune mai mare sa se téma a
fi coplesita de alt'a mai mica? Bulgarii suntu unu
numero indoitu ca acel'a alu greciloru, au si alte
elemente de aceea-si rasa, cum suntu serbii, bos-
negii si montenegrinii, prin urmare n'au sa se téma
nici decum de dominatiunea greca. Vinu apoi ro-
mánii cari potu sa contra-balantiedie acésta dómi-
natiune!

Noi amu fostu totu-déun'a pentru o confede-
ratiune orientala, séu celu putienu dunaréna, fiindu
ca in ea amu vedutu scaparea popóreloru celoru
mici. Altfeliu toti voru cautá sa ne inghitia.

Confederatiunea orientala va fi intr'adeveru
marele boulevardu care va oprí intinderile Rusiei si
Germaniei in orientu.

Déca se gasescu greci cari au nitatu vechile
loru aspiratiuni de unu imperiu greco cu resiedinti'a
la Constantinopole, si au vedutu ca adi numai in-
tr'o confederatiune orientala este fericirea poporului
greco, i felicitámu. „Telegrafulu“.

Lucrurile in Franci'a au inceputu sa se mai
indrepteze.

Acordulu este cu deseversire ruptu intre coa-
lisatii dela 24 Maiu. Partitulu bonapartistu se des-

FOISIÓRA.

Caletoria in Afric'a australe.

Facemu câte-va impromoturi, din un'a din cele
mai curióse cárti ce s'a publicatu in Engliter'a, a
cárei literaturá este asiá de avuta in acestu genu
D. Livingstone a visitatu sudulu Africei cu zelulu
unui invetiatu si curagiulu unui missionariu. Nu
esista vre-o carte mai simplu scrisa, decâtu aceea
ce ne-a procuratu episodele ce an a se cetí; si cu
tôte acestea nulliamita atragerei acestoru frumóse
tieri, si a obiceiuriloru sele stranie, amu puté díce
ca nu esista alt'a a cárei cetire sa fia mai intere-
santa.

Leii neliniseau fórté multu populatiunea de
Mabots'a; intrau nóptea in loculu unde animalele
erau inchise si mancau vacile. Atacau chiaru vitele
din'a amédi'a mare, ceea ce erá contr'a obiceiuri-
loru loru, intr'atát'a, ca Bakatlasii 'si imaginara ca
fermecati erau indemnati de cine-va, dupa propriele
loru cuvinte: „dati in puterea leiloru de o popula-
tiune vecina“. Ei incercasera destulu de bine odata,
de a se scapá de aceste animale nimicindu-le, dara
multu mai putienu curagiosi, dupa cum nu suntu
Bechuanasii in alte impregiarári, intrasera in locu-
intiele loru, fára sa atace pre unulu singuru din
inamicii loru.

Este cunoscutu ca déca se omóra unulu din
leii, ce face parte dintro banda, cei-lalii profita de
avisulu ce le este datu, si abandona locurile unde
li s'au facutu venatóres. In tempulu cându animalele
Bakatlasiloru fura atacate din nou, merseu cu ómenii
tribului spre a-i incuragiá si a se scapá de jefui-

parte cu sgomolu de regalisti, pre care i-a ajutat
sa restórne pre d. Thiers. Acestu resultatu trebuiá
prevedutu, díce Débats, chiaru in epoc'a cându a-
césta aliantia nepotrivita s'a formatu. Nu se intie-
lege nici decum cum imperialistii, cari se credu óre
cum abili in politica, au potutu sperá unu minutu
ca cele dóue partite regaliste, — erau inca dóue
atunci — cu care ei s'au asociatu, ii va invitá a
imparti fructele victoriei cascigate in comunu! Ei
atunci nu cautau decâtu unu lucru: trebuinti'a de
a resturná pré d. Thiers, si cu ochii indaratoici,
ficsati asup'r'a acestei tiente, nu mai vedeau restulu.
Putienu câte putienu acésta ilusiune trebuiá inse sa
fia distrusa. Din acea epoca, cându se atingea de
a se imparti ministeriele si ale pune intre coalisati,
bonapartistii se plángéu ca nu le facu o parte pro-
portionala cu serviciulu ce au adosu. Ei intielegu
acum ca voiescu ai lasá de o parte si a evitá con-
tactulu loru: Inde irce (de aci mani'a). Dupa e-
venimentulu dela 5 Augustu, schisun'a a devenitu in
fia-care di mai profunda. Aniversarea lui 4 Sep-
tembre, reinviindu souvenirile tristei caderi a impe-
riului, a inlesnitú acestoru aliatu de o di unu su-
biectú de incriminatiuni cari au degeneratu curendu
in injurii. La „Gazette de France“ imputa bona-
partistiloru de a fi cadíutu in acea di dela putere,
séu mai alesu de a o fi abandonatu fára demnitáte
si fára curagiú.

„Cându nenorocirea s'a prezentatu, díce ea,
v'a gasitu fára energia séu nu v'a gasitu nici
de cum.“

„Le Pays“ respunde la acestu atacu cu vio-
lenti'a sea obicinuita. Cuvintele de calumnia,
de minciuna, de imprudentia si alte aseme-
nea cada cá o grindina asup'r'a sermanei „Gaz-
zete. Acestu gálcevióriu incidentu asup'r'a condui-
tei imperialistiloru, dela 4 Septembre a inlesnitú
acestor'a ocasiunea de a denunciá pactulu tacite si-
gilatu la 24 Maiu intre diferitele partide monar-
chice. Ei denuntia pre fatia, in fia-care di, réu'a
credintia si ingratitudea aliatiloru loru ce tindu a
distruge, in profitulu loru personalu „acestu pro-
visoriu de unu bine relativu, dícu ei, sub care
traimu.“ Nu se asteptá nimeni a vedé pre „Le
Pays“ impartiendu unu asemenea elogiu acestui pro-
visoriu, care nu este altu ce-va decâtu republic'a
conservatória si liberala, sub care singura se póte
perpetvá liniscea intre partite. Passiunea care adesea
retacesce spiritele, smulge asemenea câte odata
marturisiri jnvolontari si pretióse.

Ruptur'a definitiva intre partit'a apelului la
poporu si dreptulu regalistu nu póte decâtu inve-
seli pre partisanii regimului „impartialu, justu, paci-
ficatoru“, cum 'lu califica d. Thiers in scrisórea cá-
tra d. Ferry, care n'a cautatu avantajie de momentu
din care apoi se cante a esi. Despartirea grupu-

tori. Gasirámu lei pre unu délu acoperitu cu pa-
dure, avendu aprópe unu quartu de mila in lungime.
Companionii mei, se instrara in cercu, si suira dé-
lulu apropiandu-se din ce in ce mai multu unii de
alii. Remaseu in câmpia cu unu indigenu numitu
Mebalue, care erá profesorú de satu, si celu mai
bunu omu, cându vedíu unulu din lei asiediatu pre
o bucata de stánca, ce o incungiurá cerculu ven-
toriloru, inchisi acum de tôte partile. Mebalue trase
cu pusica inainte de mine, si glontíulu atinse stán-
c'a unde se asiediasse animalulu. Elu muscá loculu
unde ferulu 'lu isbi-se, cá cánele ce musica pétr'a
séu bastonulu ce i se arunca; apoi fugíu dintr'o
saritura, trecu cerculu ómeniloru, care se deschise
la apropierea sea si scapá fára rana. Venatorii nu
cutediara a-lu atacá, póte din caus'a credintiei loru
in farmace ale cároru victime se credeau. Cerculu
fu de indata reformatu; doi alti lei se aretara;
dara asta data nu cotediarámu a trage, temendu-se
a nu lovi vre-unui din ómeni care i incungiurau,
si cari le permisera inca a scapá sanatosi si fára
lovitara. Déca Bakatlasii aru fi lucratu dupa obi-
ceiulu tieriei loru, leii aru fi fostu omoriti cu lovi-
turi de lance, in momentulu cându se incercau a
fugi; dara venatorii nostri nu intrebuintiara nici
macaru armele loru. Védiendu ca nu putemu a-i
decide la atacu, luarámu drumulu spre satu, cându
ocolíndu délulu, zariu pre unulu din lei asiediatu
pre o bucata de stánca, dupa cum vedíusemu pre
celu dintáiu, dara asta data ghemuitu, dupa unu
crángu. Eramu aprópe de trei-dieci pasi de ani-
malu; 'lu ochíu cu atentiune in corpu, printré ma-
racini, si descarcau amendóue tievile. „L'ai lovitú!
l'ai lovitú! strigara Bakatlasii. — Unu altulu l'a lo-
vitú asemenea; aide la densulu“ respunsera cáti-va

lui bonapartistu a ridicatu majoritátié dela 24 Maiu
unu elementu ce nu este fára importantia. Acestu
grupu nu cuprinde mai multu de 30 voturi in ca-
mera, dara e cautatu: triumfulu ce s'a repurtatu de
majoritate in acea di, unu triumfu inca sterpu, nu
a fostu repurtatu decâtu de 14 voturi. Este ade-
veratu ca, dupa acésta epoca, s'a produsu incidente
estra-parlamentarie, miscári de opiniuni din care nu
se póte tiené contu; dara pána a trage o mesura
óre-care si constatá influinti'a definitiva este im-
posibilu de a nu pune óre-care valóre pre ruptur'a
acestei fasii cu care se legase tôte fortiele adver-
sariloru republicei.

Bradu-Zarandu la finea lui Augustu 1873.

Domnule redactoru! Convinsu fiindu, ca in
stimabilulu diuaru ce-'lu redigiati — carele este
unu organu politicu si scolaro-bisericescu alu ro-
mániloru gr. or. din archidieceps'a Transilvaniei —
fórté arare-ori apare câte o corespundintia din a-
cestu comitatu sterilu si isolatu de concertulu lu-
mei mari inse destulu de romanticu si locuitu par-
tea prevalenta de románii de confessiunea gr. or. —
cu permissiunea On. d-tale, vinu a aduce la cuno-
scinti'a on. publicu románú urmatórele: —

Trecendu asta-data cu vederea, atátu steara
cea misera si aprópe de desperatu, a poporului din
acestu comitatu, — provenitóre din sterilitatea pa-
mentului, din desele procese si din apesatórele sar-
cini publice — precum si multimea victimiloru mor-
bului epidemicu carele a grasatu si pre aici mai
in tóte comunele — voiu impartasi on. publicu ce-
titoriu unele schitie referitóre la steara gimnasiulu
gr. or. din locu, — lasádu apoi descrierea esacta
a istoriculu acestui'a unui individu mai competente.

E déjá cunoscutu, ca poporulu celu fórté mi-
seru din acestu comitatu — cu preotimea in frunte
— la indemnulu inteligintiei románé la sfatirea
braviloru sei conducetori, si au conf-ritu denarii sei,
pentru fundarea unui institutu de educatiune, pentru
fondarea unui gimnasiu. — O suma frumúscica coa-
danata, erá sa se realizeze si ide'a; inse vitrigi-
tatea impregiariloru obveni indata si i se opuse, si
astfelu acestu foculariu natiunalu rom. chiaru si la
inceputu, avu mari si indelungate lupte pentru cas-
cigarea aprobárei mai inalte, carea abiá a urmatu
— dupa decurgerea unui tempu aprópe de 3 ani
— in 14 Iuliu 1869.

Dá in fine — prin intrevinerea de pia memo-
ria a inaltulu defunctu Par. Archiepiscopu si Me-
tropolitu Andreiu Bar. de Siagun'a, — aprobarea
pre inalta a urmatu, dara cu acést'a, se vede ca
junele institutu inca nu-si daduse intregulu tributú
alu suferintieloru sele. Nu, de óre-ce acestu gim-
nasiu, atátu de teneru in privinti'a esistintiei sele,

din venatori. Nu vedíusemu pre nimeni tragendu
in acelasi tempu cu mine; dara dupa desisiulu crán-
gului diariu cód'a leului smacinandu-se cu mania;
si intorcendu-me cátra acei'a cari alergau, le dí-
seiu de a asceptá potienu pána sa-mi implu pusica.
Pre cându veramu glóntiele, audiú resonandu unu
strigatu de spaima; tresariu, si radicádu ochii
vedíu pre leulu care se repediá spre mine. Eramu
pre o mica inaltime: me apucá de umeru si ne
rostogolirámu impreuna pána josu in délu. Rac-
nindu la urechi'a mea intr'unu modu ingrozitoru;
me scudu cu iutiéla, cá unu copílu pre unu sió-
rece; acésta smacinare me afundá intr'o ametire
ce pare ca simte siórecele, dupa ce a fostu sgu-
duitu de o pisica; unu felu de amortíre unde
cine-va nu incérca nici sentimentulu spaimei, nici
acel'a alu durerei; de-si are o perfecta cunoscintia
de ceea ce o sa i se intemple; o stare asemenea
cu aceea a pacientiloru cari sub influinti'a clorofor-
mului, vede tóte amenuntele operatiunei, dara care
nu simte instrumentulu chirurgicalu. Nu este resul-
tatulu nici unui efectu morale; smacinarea nimi-
cesce temerea si paraliseza ori-ce sentimente de gróza,
pre cându se privesce animalulu in fatia. Acésta
conditiune particulara este fára indoitela produsá la
tóte animalele care servu de préda carnivoreloru;
si intr'acést'a se pare ca consista acea mesura ge-
nerósa din partea creatorului bine-facetiurú, pentru
a imputená angustiele mortiei. Leulu avea un'a
din labele sele asiediate pre partea posterióra a ca-
pului meu; cautandu a scapá din acésta apesare
me intorseiu, si vedíu privirea animalulu atentata
spre Mebalue, care 'lu ochiá la o distantiá de cincí-
spre-diece pasi. Pusica profesorelui, o pusica cu
cremene nu luá focu in amendóue tievele; leulu

dara foarte sdruncinatu de suferintie, avu a suportá si dupa aceea mari daune financiale, atátu prin schimbarea banilor din valut'a convencionale in cea austriaca, cátu si prin administrarea provisorie a fondului, — si póte chiar si dupa aceea — asiá incátu dupa cum s'a vedutu din preliminaru facutu de reprezentanti'a gimnasiale intrunita — in numeru foarte micu — in loco in 19/31 Augustu a. c. acestu june institutu, carele abia acum intra in alu cincelea anu ala existintiei sele cá gimnasiu publicu, si carele conformu statutelor sele §. 2. aru avé a se ridicá la gimnasiu completu cu optu clase, numai cu greu si pre lánge o administratiune esacta, se va poté sustiené, cá gimnasiu inferioru cu patru clase.

Representanti'a gimnasiale, vedendu atátu starea cea critica financiale a fondului, cátu si ca agratiarea preinalta a nejastei pretensiuni erariali de transeriere, in suma de 4242 fl. nici pána acum'a nu a urmatu, si ca tóte rugamintele nóstre ascerute inaltului guvernului pentru vre-unu subsidiu, fara totu-déun'a desconsiderate — intre altele a propusu, ca sa se ascérna o petitiune cátra mar. cons. archidieceasanu, pentru cá venerabilulu acest'a, sa ne intenda mána de ajutoriu, séu din lasamentulu Escelentiei Sele Par. Archiep.scopu Andreiu Bar. de Siegon'a, — destinatu spre scopuri scolaro-bisericesci — séu din vre-o alta óre carea fundatiune. — Óre vocea debila a reprezentantiei, aflá-va echoulu doritu séu la mar. consist. séu in fine la parintescu nostru guvernului; séu chiaru si in alta parte, acést'a e intrebarea, la carea ne va respunde venitorulu. —

Si cu tóte ca starea financiale a acestai institutu e atát'a de critica si lips'a e foarte simtita, cáci din suma de preste o suta mii fiorini, de presinte abia mai suntu 58 mii in obligatiuni, si unu bunu, carele aduce unu venitu anualu de 1200 fl. v. a. din cari iérsi se mai speseaza vre-o 400 fl. la anu, — totusi se afla multi membri in reprezentantia — optimisti — cari dicu ca nu trebuie sa dubitámu despre infflorirea si prosperarea acestui gimnasiu.

Dá, si eu dicu ca nu trebuie sa dubitámu, dara pre lánge aceste auspicia, basa la acest'a, nu potu avé alt'a, decátu póte semnele de acuratetia si promptitudine in oficiu, ale Epitropiei nóua, alésa in 21 Maiu a. c.; de óre-ce: pre cándu Epitropia vechia — probabiliu conformu unui concludu alu comitetulu — séu póte si auctoritate propria — a datu sumolitie insemnate de bani pre interese, pre la particulari — cari inse niei pána astadi nu s'au incasatu — pre atunci Epitropia cea nóua, nice chiaru in lonile de ferii nu a voitu a dá salariile profesoriloru pre ambele aceste luni, séu macaru vre-o anticipatiune de 30—40 fl. v. a. nu dicu, din singur'a ratiune, ca nice altoru amplotiati nu li se

me lasá numai decátu, se aruncá pre Mebalu si-lu musicá de cóps'a piciorulu. Unu individu cáru i scapasemu viéti'a intr'o intalnire cu unu bivolu ce-lu aruncase in aeru, incercá a dá o lovitura de lance leului, pre cándu acest'a atacá pre Mebalu; animalulu lasandu atunci pre profesorulu, apucá pre acestu omu de umeru; dara in acelasi momentu glóntiele ce le primise producendu efectulu loro, cadu isbitu de mórté. Tóte aceste nu durau decátu unu momentu, si trebuiá sa se intemple in tempulu parocsismulu turbárei ce causase agoni'a. A dóu'a di B-kallasi, spre a face sa iéssa d'n corpulu animalulu farmeculu cu care 'si inchipuiau ca este insocitu facura unu mare focu de bucuria pre cadavrulu leului; unulu din cei mai mari dícesu ei, ce au intalnitu vre-odata. Nu numai ca aveamu umerulu cu totulu strivitu, dara inca fusesemu musicatu de unspredece ori la partea superióra a bratiulu.

Ran'a ce face dintele leului, este analoga cu aceea a unei arme; ea este in generalu urmata de o abundanta supuratiune, de unu mare numeru de intaritori de piele, si lasa o durere, care se simte periodicu in partea ranita. Purtai in acea di o vesta de lánge désa, care suposedu sterse totu venulu dintiloru ce-mi trecu in bratiu, cáci scapasemu de suferintiele particulare ce suferira cei doi companioni ai mei de nenorocire, si fui scapatu numai cu o slaba articulatiune in bratiulu stángu. Acel'a dintre noi doi care fusesu ranitu la umeru, 'mi aretá ran'a sea anulu urmatoriu; ea se redeschisesu chiaru in acea luna unde i se facuse. Acést'a curiósá intemplanté merita atentiunea ómeniloru de sciintia.

dau. — Acést'a rigurositate si promptitudine in oficiu a sup'r'a memoratei epitropii — déca suntu si profesorii obligati a servi si in ferii cá si alti oficiali si nu le compete salariulu anualu intregu la finea anulu scolasticu — merita tóta laud'a; si fiindu on. Epitropia in venitoriu intru tóte, totu atátu de prompta, corporatiunea profesorele in specia, tinerimea studiósá, si in genere totu natulu, nu va lipsi ai aduce cea mai profunda multamita. — Nu in a-deveru, pentru ca in casulu acest'a, ne nutresce pre toti speranti'a, ca on. Epitropia, va eruá tóte pretensionile restante ale fondulu gimnasiale, ce le are atátu pre la locuitorii din Mihaleni si Buceciu, — cari se urca la 1500 fl. — cátu si banii dati pre interese pre la particulari, si va staru ai incassá pána nu devinu totalminte incasabili — din caus'a paupertátié etc. dupa cum se vorbesce.

Asemenea credu ca on. Epitropia va staru a incassá la tempulu seu, de pre la debitorii fondulu, toti crucerasii destinati séu oferiti pre sém'a acestui'a fia acei'a incursi sub ori ce titlu.

Astfelu lucrádu susu laudat'a Epitropia, pre lánge tóta starea cea critica financiale a fondulu, se póte sperá, ca se voru poté — in cátu-va tempu macaru — acoperi tóte spesele gimnasiulu nostru inferioru, si corporatiunea profes. 'si va poté primi regulatu, micuítulu seu salariu, si nu va fi silita a acceptá pána pre la midiloculu lunei, cum s'a intemplantu in mai multe renduri, in anulu espiratu, de-si vorbindu a-deverulu — bani erau la Petru si la Pavelu, numai cass'a gimnasiale erá desiérta totalminte.

Dupa auspiciile presente, sa sperámu inse, ca atátu reprezentanti'a, cátu si cu deosebire Epitropia gimnasiale, va fi la culmea misiunii sele, si va conlucrá nepregelata pentru prosperarea si ameliorarea sortiei acestui june institutu. Sa dee Ddieu, cá asiá sa fia!

G P a r e u,
cá membru alu represent.

C i n c u - m a r e 22 Augustu 1873.

Domnole redactoru! Nu e mirare, ca unii ómeni de pre la noi, cari se numescu pre sine in diuarie „binesimitori“, — de unu anu si jumetate incóci, numai incetédia cu calumniile si totu felulu de uneltiri asup'r'a mea pre tóte carárele cá sa me ruineze totalminte, dicendu si laudandu-se ca nu se voru domoli pána cándu 'si voru ajunge scopulu, nu numai in comuna dara si prin diuarie aretádu totu felulu de neadeveruri si minciani, pentru cá sa me inegréscá inaintea lumei, si se atitie asup'r'a mea pre mai marii mei, pre care calumnii si invinuri le-amu rabdatu cugetádu: „Dómne iértale ca nu sciuce facu!“ sciindu totu-odata ca nu din simtiri a-deverate crescinesci, ci din malitia si am-

Cánda unu leu este pré betránu cá se prinda venatulu ce urmaresce, se intempla foarte desu a omori caprele chiaru in sate; déca atunci o femea séu unu copilu esse sér'a face dintr'insii asemenea préd'a sea, si fiindu ca de acum inainte numai are alte medie de subsistentia, urmédia a se nutri in acestu chipu. De aci a esitu vorb'a, ca indata ce unu leu agustatu din carne umana, o prefera oricárei altei'a. — Leit care ataca pre omu, suntu totu-déun'a nisce lei betráni; cándu unulu dintr'insii invinge temerea ce omulu ii inspira, pána a se apropiá de sata si a rapí caprele, locuitorii mai tot-déun'a dicu „ca dintii sei s'a invetiatu reu, si ca va omori preste putienu pre cine-va“, si simtiendu nevoi'a de a se aperá, 'lu venéza numai de cátu.

Cánda leulu traesce intr'o tíera cu totulu ne-locuita, séu cándu incérca cá in alte locuri o temere mántuitoria de Bushmensi séu Bakalaharisi incepe, de indata ce s'a bolnavitu séu a ajunsu la betránetie, a vená sióreci séu alte mici roditoare, cáte odata chiaru a máncá érba, si care n'o face póte de cátu cu intentiune de a o luá cá unu purgativu asemenea cániloru. Totu-déun'a se intempla ca indigenii, observádu atunci in escrementele loro materii vegetale se i'au dupa urm'a lui cu certitudine de alu gasi sub unu arbore unde ii este imposibilu de a se miscá, si unde 'lu omóra fara cea mai mica dificultate.

Cátu pentru temerea ce omulu inspira carnivoriloru, nimicu nu probédia mai bine puterea sea de cátu acestu faptu bine cunoscutu; se scie ca de leóicele gasindu-se impregiurulu unoru orasie, de unde intrebointiarea armelor, a departatu cu iu-utiéla alte animale cu care facéu préd'a loro obici-

bitiune facu totu ce facu; nu e mirare ca bietii crestini, fii a-deverati ai bisericei, pentru ca voiescu a dá ascultare mái mariloru loro si a-si aperá drepturile loro in trebile bisericesci si scolari se tragu pre la judecatori'a criminala osandindu-se la pedepse cu ariste grea de câte dóue luni de dile cu cuventu ca li-au vatematu onórea; nu e mirare ca pre credinciosulu poporu Cincanu, carele au traitu cu mina in decursulu servitiulu meu la scóla si biserica in tempu de 15 ani in cea mai buna concordia si linisce l'au adusu prin amenintiárele cu temnit'a facute, pentru ca nu se inchina simtiriloru loro celoru dupa parerea loro bune; nu e mirare dicu! pentru acestea, — cáci dupa cum se vede din diuarie, cautádu nodu in papura s'au incercatu fára de nici o reserva a calumniá si pre unulu din cei mai destinsi si meritati barbati ai bisericei nóstre archidieceasane pre pré veneratulu Parinte Archimandritu Nicolau Pope'a, si inca intre altele cu calumnii si invinuri ridiculóse, neadeverate si demne de tóta condemaarea, — dicendu ca mi-aru fi partinitu mie si nu m'aru fi lasatu in ghiarele loro, numai cá sa-lu inegréscá inaintea lumii.

Din sutele si miile de invinuri neadeverate uneltite asup'r'a mea dupa cum se vede din reflectárele facute in Nr. 67 alu „Teleg. Romanu“ de unu iubitoriu de a-deveru“ d'to Sabiu in ajunulu Santei-Marii a. a. la unu articlu alu „Albinci“ Nr. 61 e datu de unii binesimitori — nu s'au rosinatu acei binesimitori a aretá publiculu, ca eu m'asi fi laudatu, ca précurvosi'a sea parintele Vicariu Nicolau Pope'a „nu me lasa pre mine si ortaculu meu Grigoriu Maieru, sa cademu, macaru de amu comite ori si ce criminalitati, si ca intr'o domineca a-si fi atitiatu pre óre-cine asup'r'a comitetulu capetádu o harthia dela venerab. consistoriu arch. etc. si dicendu ca comitetulu e „tipatu“.

De-si sum incredintiatu ca totu omulu sanatosu afara de cei cu simtirile cá ale celoru ce se numescu pre sine „binesimitori“ nu va dá credientu asertiuniloru acelor'a, care asertiuni neghióbe suntu desbracate de totu a-deverulu, si de-si avému de gándu a tacé si a rabdá pána in fine lasádu pre binesimitori, déca n'au alta ocupatiune a calumniá si a vorbi neadeveruri pána cándu li se va duce gur'a la urechi si pána cándu li se voru tocí simtirile, séu voru capetá alte mai bune, totusi in interesula a-deverului si alu dreptátié me vedu moralice silitu dreptu rectificare a-mi dá in publicu a-deverat'a.

D e c l a r a t i u n e .

Nu e a-deveratu ca eu m'asi fi laudatu vre-o data, ca veneratulu domnu Vicariu Arch. N. Pope'a nu me lasa (dupa expresiunea loro) de a-si comite ori si ce criminalitate, si ca dór' si pána acum mi-aru fi partinitu; nu e a-deveratu ca intr'o dumineca dupa vecernia a-si fi atitiatu pre cine-va

nuita, 'si potolira fóméa loro violenta máncádu-si puui. S'a vedutu cátele facendu-se asemenea culpabile de acést'a actiune denaturata impinse de siguru la acést'a estremitate, de necessitate unu nutrimento animalu, trebuintia imperiósá pre care cei din localitate, incérca asemenea cá si carnivorele.

Trebuie cu tóte acestea sa adaogemu, ca mirosulu ce omulu respandescé in urm'a sea, este destulu in generale, a determiná pre lei a fugi de partile locuite; cu tóte acestea suntu esceptiuni la acést'a regula. Pre cándu me ocupaiu a transferá locuinti'a nóstra la Holobeng, venira unu numeru asiá de mare la Chonané impregiurulu caseloru nóstre, atunci pre jumetate pustii, incátu naturalii care remasese cu d-n'a Livingstone, n'aru fi pototo, pentru nimic'a in lume, sa cutedié a esi din casa, indata ce a sositu nóptea.

Cánda intalnesci unu leu díu'a, circumstantia destulu de désa pre aceste tiermuri, déca nu ei in considerare óre-cari idei preconceptate, sa nu credi ca ai inaintea vederiloru ce-va de prea nobile, de prea majestosu; ai sa vedi simplu unu animalu putienu mai grosu decátu unu cáne mare, si ale cáruí trasari se apropia multu de aceea ce presenta ras'a cánésca; fati'a leului nu sémena de locu cu aceea ce gravur'a ne oferéza de obicinuitu; nasulu se prelungesce cá botulu unui cáne, si are prea multa asemenare cu acel'a cu care pictorii si-au conser-vatu tradiunea' acesti domni esprima in generalu ide'a ce-'si facu de majestatea leului, dádu-le — cánda ni-i representa — figur'a unei femei betráne cu unu honetu de nópte; le-aru fi cu tóte acestea prea lesne a se iniá intr'unu modu mai esactu, studiendu natur'a in grádinile zoologice.

(Va urmá.)

asupr'a comitetului, nu e adevărat că a-si fi dăscă ca unu capetatu o harthia dela ven. consistoriu etc. — ci tôte cele ce le dăcu cei binesimtori ca m'asi fi laudatu cu ajutorulu domnului Vicariu N. Pope'a suntu neadeveruri, apucaturi, scornitori, seu cu espresiuinea comuna minciuni — care scornituri si le-au scoasu cei binesimtori din simtirile loru seu li-au adunatu de pre la muierile care pórta vorbele dintr'o casa intralt'a dopa cum suntu densii obicinuiti ale adoná publicandu-le intr'onu diuário dupa cum este „Albin'a“ de care au sciutu cu siguritate ca eu nu-lu cefescu neavendu'lu.

Sunteti deci rogati dle redactoru a publicá in diuáriu d-vóstra acésta dechiaratiune drépta.

Alu d-vóstre stimatoriu.

Ignatiu M a n d o c e a ,
Parochu.

R o m a n i ' a .

„L'Abeille de Roumanie“ publica unu micu articlu, intitulatu : „Cris'a in Romani'a, care face óre-care lumina asupr'a sgomoteloru respandite despre schimbarea ministeriului si despre o lovire de statu pentru a se dá junctiunile Austro-Ungariei, la casa déca camerele aru refusá votarea loru :

„Principele Carolu, dice fói'a francesa, reintrandu in capital'a sea de vre-o câte-va dile abiá, ni s'a spusu ca a manifestatu mirarea sea de a gasi tiér'a in o situatiune asiá de deplorabila cá aceea in care se afla astadi.

„Dupa nisce soiri, ce le avemu din sorginte sicuru, principele Carolu, convinsu in fine despre putienula fructu ce a adusu departarea sea dela afaceri, s'aru fi otaritu de a guverná de aci inainte prin elu insusi, de a abdicá la tóta iubirea pentru famili'a lui germanica si de a se arétá in adeveru románu prin actele sele.

„Cu câtu amu strigatu contr'a politiceii interióre, armata mai inainte de principele Carolu, cu atât aplaudámu acum cugetarea lui generósa care se pare ca de acum va fi conduit'a sea viitória. Amu fi intielesu in adeveru ca, strainu in tiér'a care-lu alesese, principele a trebuitu sa se tiena cu prudintia la o parte in óre-care tempu ; siepte ani inse au fostu de ajunsu, dupa noi de a cóce esperienti'a suveranului, si de sicuru ca in cunoscintia de causa elu póte acum sa se dispense de tutel'a ministeriului sea.

„Unulu dintre primele acte ale principelui a fostu refusulu formalu de a autorisá concentrarea trupeloru, pre care dlu generalu Florescu, temendu-se ca coler'a nu o sa faca destule victime, le chiamá impregiurulu capitalei.

„Ni s'a spusu ca principele are intentiunea sa faca sa reintre in statu monopolulu tutuauriloru. Cátu despre legea spiritóseloru, a datu ordine formale pentru cá adunarea sa modifice legea astfelu cá sa atenuedie desastrosulu efectu.

„Aceece ce aréta in conduit'a principelui, resolutiunea de a face sa progresedie tiér'a, remediindu mai întâin relele sele, este ca constatandu cris'a financiaria care domnesce, no s'a indoitu unu momentu cá sa-i atribue caus'a carantinei impuse producteloru de pre tiermurile Dunarei.

„Acésta superstitiósá mesura, pre care medicii ignoranti au interesu cá sa o propage, dupa cum ni s'a spusu va fi obiectulu unui mesagiu principiariu la Constantinopole. In adeveru, din momentulu in care sciinti'a a recunoscutu ca aerulu nu mai este conducetoriulu colerei, carantinele impuse marfuriloru cá si individeloru suntu inutile, cáci ele nu aduca nici unu remediu, de óre-ce nu potu opri de a circulé aerulu.

„Plecarea repede a dlui Catargiu s'aru puté prea bine sa fia definitiva ; cáci, déca amu crede óre-cari sgomote, principele s'aru fi otaritu se forme die unu cabinetu compusu din nisce elemente cu totulu nóue si in raportu cu nóuele sele idei.

„Se vorbesce de întórcerea dlui Cogalnicénu ; acést'a aru fi o veste buna, dara nu cum-va e prea târdiu ? Dlu Cogalnicénu aru fi omulu situatiunei ; dara o sa accepte elu unu prostu pre carele actualele ministeriu l'a facutu imposibilu ? Sa sperámu cu tôte acestea ca patriotismulu care anima pre acestu personagiu, recomandabile prin atátea titluri, lu va face sa ínvinga scrupurile ce aru încercá unu altulu. Acésta schimbare in ministeriu aru fi, nu ne indoimú, aceea ce aru scapá tiér'a de o crisa multu mai grava, multu mai decisiva decâtu aceea ce domnesce astadi. Partea luata de dlu Boerescu

in desastros'a campania a unei aliantie austro-germano-rusa aru justificá retragerea sea.

„In fine principele se dice ca aru fi manifestatu intentiunea de a dá inaintea tribunaleloru pre toti prefectii, magistratii si oficiarii civili, acusatii de abusuri ; acést'a aru fi unu bonu exemplu, dara din caus'a numerulu locuriloru vacante ce s'aru ivi, déca s'aru luá acésta mesura, noi ne dámu parerea ca nu se va esecutá acésta idea deodata, ci cu incetulu.

„Dorimú cá tôte aceste bune noutáti sa nu se desmintá ; si potemu predice principelui ca, indata dupa realisarea loru, in locul recelei si indiferentiei poporului in privinti'a sea, va vedé unu entusiasmu mai frumosu decâtu acél'a ce-i dau cu abundantia diuáriele oficióse.“

V a r i e t á t i .

*** Petronel'a Mog'a, nas : Szebeni anuncie in numele seu si a prunciloru : Eugeniu, Petronel'a, Otili'a si Irin'a ; a fratiloru repositului : Ioanu, Iosifu si Vasiliu, si a mai multoru rudeni si a nenumeratiloru amici, cu iaim'a intristata mórtea neuitatului sociu, respective iubitu parinte si frate, a vice presiedintelui Tablei Reg. Demetriu Mog'a care in 7 Septemvrie dupa amédi la 7 óre, dupa o bóla indelungata, in etate de 61 ani, si 32 ani a fericitei casatorii s'au mutatu la viétia vecinica.

In repositulu in Domnulu jelimu unu parinte cu inima curata, unu neobositu amplotatu, unu amicu nobilu semitoriu pentru de aprópele seu, si facetoriu de bine a miseriloru.

Remasitiile pamentesci ale fericitului repositu se voru transportá la odichn'a vecinica in 9 a. l. c. dupa amédi la 5 óre, (seversindu-se ritualulu gr. cath. elu mormentárei) la bunulu seu in Secafu de campie, pre cându toti amicii si cunoscutii a luá parte suntu invitati cu inim'a intristata.

Tergulu-Maresului, in 7 Septemvrie 1873.

*** Cetimú in „G. Tr.“ urmatórea escriere de concursu.

1. Pentru 3 stipendia de câte 315 fl. v. a. usuate de doctorii de medicina Iacobu Ratiu si Gregoriu Sándénu si de doctorandulu Ioane Popu ; — pentru 4 stipendia de câte 84 fl. v. a. usuate de joristii absoluti : Ioane Popu de Fagarasiu si I. Demetriu Balasiu, tôte din fundatiunea repausatului Dr. de medicina Simeonu Romantiaii, parte devenite curatu vacante, parte dechiarate de atari ; — asemenea pentru unu stipendiu de 63 fl. v. a. din aceea-si fundatiune usuatu de juristulu Dionisiu Molnár pentru nelegitimarea despre progresulu facutu in studia in anulu scolastecu espiratu pre terminulu prefiptu, dechiaratu de vacante.

2. Pentru unu stipendiu de 120 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Efraimu Iosifu Klein de Muntiulu usuatu de Alexandru Popusioru academistu de Schemnitz pentru nesubsternerea testimoniiloru recerate pre terminulu prefiptu la ordinariatulu metropolitanu dechiaratu de vacante.

3. Pentru unu stipendiu de 100 fl. v. a. din fundatiunea fericitului Ladislau de Torday fostulu directore de oficiu protocolariu la r. cancelaria de curte transilvana. —

4. Pentru unu stipendiu de 52 fl. 50 cr. v. a. din fundatiunea fericitului Episcopu alu Fagarasiulu Ioanu Bobu usuatu de gimnasistulu Alessandru Ciurilénu, pentru nesubsternerea testimoniiloru scolastice despre progressulu facutu in studia in anulu scolastecu espiratu, dechiaratu de vacante.

5. Pentru unu stipendiu de 63 fl. v. a. din fundatiunea fericitului „Petru Maioru“ usuatu de Ioanu Todoru si prin renunciarea acestui a devenitu vacante — pentru tôte susu insiratele stipendia prin acést'a se escrie concursu pâna in 20 Septembrie a. c. st. n.

La stipendia-le preatinse potu concurge :

- Toti acei teneri studenti pauperi, cari suntu nascuti in Transilvani'a si suntu románi de nationalitate.
- Cari au din studia calculi de eminentia si portere morale buna.
- Dimpreuna cu auditorii de medicina si de jura acei'a, cari se voru aplicá la sciintiele reali, precum : tehnica, montanistica si silvanistica.

d) Dintre concurenti, cu privire la stipendiale romantiane voru avé preferintia „ceteris paribus“ cei de origine nobili si consangeni piului fondatore ; iéra cu privire la stipendiulu clainianu si msiorianu, consangeni piiloru fondatori.

e) Dela concurenti se cere : cá testimoniile scolastice alaturande la cererile loru concursuali sa le dea in origine ori in copia autentica, sa produca carte de botezu, iér' Atestatele de paupertate se fia provediote cu subscrierea antistiei comonali si a parochului respectivu si intarite cu sigilulu comonalu si alu parochului, precum si cu subscrierea oficiului politicu de cercu iéra in cetáti si opide cu subscrierea parochului si a antistiei cetatiene ori opidane. —

Cererile concursuali astfelu ajustate sa le substérna pâna in termntulu prefiptu la subsemnatulu consistoriu metropolitanu.

Din siedinti'a consistoriale tienuta in Blasiu la 19/7 Augustu 1873.

Consistoriulu metropolitanu gr. cat. din Alb'a-Iuli'a si Fagarasiu.

Concursu.

Pentru ocuparea unei stationi invetiatoresci la scol'a romána gr. or. din comun'a Ludosiu protopopiatulu Mercurei se deschide concursu.

Salariulu impreunatu de acestu postu este 200 fl. v. a. care se platesce din slodiulu comunei in rate trilonarie decursive.

Doritorii de a ocupá acestu postu au de a-si asterne cererile loru pâna in 20 Septembrie a. c. st. v. la subsemnatulu, si au a documentá : ca suntu románi de legea gr. or. ; au absolvatu studiile pedagogice seu teologice ; déca au mai functionatu seu nu cá invetiatoriu ; si in fine, ca au o purtare morale nepatata.

Mercurea 27 Augustu 1873.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Drocu,
adm. prot.

(1—3)

Publicatiune.

In 24 Septembrie anulu curentu st. n. dela 10 óre antemeridiane incependu, se va dá in cancelaria comunei Gura-riului pre calea licitatiunei in arenda pre tempu de trei ani si adeca : dela 1 Ianuariu 1874 pâna la ultimulu Decembre 1877. urmatórele regale resp. proprietáti a comunei Gurariului :

- Dreptulu de cárcimaritu pre I-mulu cuartalu, cu pretiulu strigárei 700 fl.
- Dreptulu de cárcimaritu pre II-le cuartalu, cu pretiulu strigárei 1200 fl.
- Dreptulu de cárcimaritu pre III-le cuartalu, cu pretiulu strigárei 600 fl.
- Mór'a din susu in comuna cu pretiulu strigárei 500 fl.
- Mór'a din josu in comuna cu pretiulu strigárei 600 fl.
- Pasiunea din muntele Cindrelu cu pretiulu strigárei 600 fl.
- Pasiunea din muntele Nicolesci, cu pretiulu strigárei 400 fl.
- Pasiunea din muntele Geusiór'a-mare, cu pretiulu strigárei 250 fl.
- Pasiunea din muntele Foltea, cu pretiulu strigárei 300.

Doritorii de a luá in arenda aceste regale voru binevoi a se infatisá la diu'a si ór'a anumita in cancelaria comunei Gura-riului si a depune cá vadiu 10% dupa sum'a eschiamatória.

Arendatorele va avé a depune apoi in terminu de 8 dile dela diu'a licitatiunei cautiunea prescrisa, cáci la din contra se va escrie pre lángá perderea vadiului depusu pre spesele negligentulu o alta licitatiune.

Cele-lalte conditiuni de licitatiune se potu vedé atátu in cancelaria acestui inspectoratu, câtu si in cancelaria comonala din Gura-riului.

Sabiu in 8 Augustu 1873.

Inspectoratululu cercuale.